

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 41.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 41.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmonî — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Revista politică.

Sibiu, în 22 Martie

De mai multe zile întâlnim în ziarele budapestane și din provincie scirea despre o mică modificare a ministeriului unguresc. Se știe, că bar. Orczy, ministru a latere este designat pentru postul de ambasador în locul dlui Beust. În lipsa unui candidat, „Alföld” spune, că ministrul preșident Tisza a dat cu privire a un ocol prin țeară după un candidat în locul br. Orczy și ar fi pus ochii pe familia Károlyi. După ce a primit mai multe corfe dela membrii acestei familie, glumețul diariu spune, că ar fi auzit de un Károlyi, care la o vîntoare cu împăratul ar fi știut face glume, cari au plăcut împăratului. Motiv de ajuns de a se adresa către acest Károlyi, ca să primească portofoliul din cestiune. Dar, în sfîrșit și glumețul candidat a refușat. După atâtea vorbe vin oficioasele și spun și ele la rîndul lor, că din toate câte s'au scris despre modificarea ministeriului și despre chemarea lui Beust dela Paris, nu e nici un cuvînt adevărat. Ministeriul rămîne cum a mai fost.

Diare unguresci, guvernamentale și de a le opozițiunei moderate sînt foarte indignate de purtarea parlamentară din dieta Croației. După aceste Croații nu mai sînt vrednici de nici o concesiune.

Acum ceva din străinătate, ce ne privește. Lumea străină se vede că se ocupă cu afacerile noastre mai mult decît ne ocupăm noi înșine. Și până cînd noi nu scim nimica, cine și cum se ocupă cu afacerile noastre, compatrioții nostri maghiari sînt peste tot locul la îndemînă pentru „corectarea” opiniunei publice, care se face în străinătate despre noi. Pentru a ave o idee despre ce se poate întîmpla în străinătate despre noi și despre ce noi cei cari trăim ca „în sinul lui Mohamed,” nu scim nimica,

reproducem din o corespondență a „Telegrafului” din București, datată din Neapolă în 25 Martie estrasul următoriu:

„Mulți domni diariști din Occident tratează, spinoasa chestiune a Orientului; dintre acestia, însă onorabilul deputat Medoro Savini arată profunde cunoștințe despre starea lucrurilor din astă parte a Europei, lucru care de multe ori, provoacă supărări maghiare și răspunsuri așa de... de conforme cu adevărul!

„Mai zilele trecute apărî un articol de fond în diarul „Roma,” subscris de Savini, în care se descrie cu adevăratele colori starea popoarelor din imperiul Austriac. Se știe, între altele, că Austria de aci este tot Austria veche care și mărește patrimoniul prin meritișuri că Românii, Slavii, Polonii, Sasii, ect., sînt asupriți într'un mod barbar de către Unguri și Nemți.

După câte va zile dela aparițiunea acestui articol, același diar publică scrisoarea ungurului Leopold Ovary, cu reserva de a răspunde în numărul viitor.

„Acest Ovary combate din puteri scrisele lui Savini, debitîndu-ne povești care ar provoca risul în țeara noastră. Cu o nerușinare în adevăr maghiară el ne spune:

„Este o Austro-Ungarie conglomerată de națiuni diverse, este adevărat; ele însă se bucură de cea mai mare libertate constituțională, fără ca o rasă predominantă oare care să se impună uneia sau alteia dintre națiuni. Nemții rămîn nemți, Boemii rămîn boemi, Românii rămîn români... etc.”

Și mai departe, vorbind de nemulțumirile din Transilvania, continuă: „ca fruct al politicei Austriace de usurpațiune, dl Savini descoperă nemulțămirea ce, după dsa, ar fi adînc provocată în Transilvania. Dar, pentru Dumnezeu, ce are a face Austria aici?”

Transilvania nu aparține Austriei, dar este o provincie ungurească, și eu

ca ungur, simt datoria de a contrădice formalmente aserțiunea dlui Savini în privința pretenției nemulțumiri. În Transilvania sînt trei naționalități: Ungurii care formează rasa predominantă prin număr, inteligență și cens (ce mare nerușinare); Românii, în mare parte coloni, care profesînd religiunea greacă, cu liberul ei cult se bucură de o quasi-autonomiă națională; et nunc venio ad fortissimum virum: Nemții-sassoni (sașii).

„Acesti Nemți-saxoni au știut în decursul seculilor să și păstreze independența lor, și nemulțămirea de care vorbesce d-lui Savini, provine de la aceea că, Ungurii și Români nu voesc să fie atît de imbecili a se germanisa și absorbi de către o mînă de Sași, care tendență în van să se impună în magistratură și în școli.

„Ungaria este, apoi, înainte de toate ungurească, și nu poate după gustul unor coloni să se despoaie de acest caracter al său, ori se permite existența unui stat în stat.”

„Ca se mai spun lectorilor d-voastră, continuă „Telegr,” că toată scrisoarea lui Ovary este plină de minciunile cele mai grosolane, este inutil, cînd au dinaintea lor țesele care privesc pe Români.

Numai către occidentali ar pute se spună ungurul Ovary, că Românii se bucură de o mare libertate constituțională, că nemulțămirea din Transilvania este provocată de tendența Sasilor de a germanisa pe Unguri și Români, că Transilvănenii sînt coloni veniți în acest pămînt țeara Romanismului.”

În fine cu toate că noi nu sîntem în April, dar o seamă însemnată de oameni trăiesc în luna aceasta, reproducem și una din glumele apriane. Eatăo:

„În Lega dela democrazia se publică programa popoarelor iridente (Italia, România, Slavonia, Ungaria și Grecia) subscrisă de Garibaldi. Basa

programei este disolvarea imperiului austriac și turc-european pentru ca să se dea: Italiei țerile „Retiche și Giuliche”; României, Banatul, Transilvania și Bucovina; la o nouă mare confederațiune, Ungaria, Boemia, Moravia, Stiria, Croația, Bosnia, Erțegovina, Serbia și Muntenegrul; Germaniei valea Salzei, al doilea basin al Inului și archiducatul Austriei; Greciei, Archipelagul, ear restul să se împartă tot între România și Grecia.”

Și țiganul a dis cînd a vădut iepurele, că l va prinde și l va duce la nașu-seu și nașul i va da o purcea și aceea va făta șapte etc, etc. până se va face bogat... Dela Lega della Democrazia până la puterile mari europene e o distanță bunicică și aceste din urmă au cu totul alt metru și alte foarfeci, după care și cu care croiesc staturile Europei.

În Palermo au decurs festivități în amintirea Vesperii siciliane. Cu toate că festivitățile aceste aduc aminte de scuturarea jugului francez de sub dinastia Anjou, lucruri depărtate în evul meș, Sicilianii s'au purtat așa, ca să nu dea privilegiu Francesilor la măchuri. Consulul francez din Palermo a arborat flamura franceză și a luat însuși parte la festivități.

În Odessa fu împușcat pe un bulevant generalul Strenilkof, comandat de guvern să privilegheze procesele politice.

În locul lui Hoyos vine la București bar. Meyer, fost în misiuni didlomactice la Whashington și Constantinopole.

Proiectul despre școlile medie în comisiunea pentru instrucțiune.

Publicul știe deja că proiectul de lege despre școlile medie care avea tendența învederată de a maghiarisa școlile secundare nemaghiare, a cădut în primul stadiu

sitatea din Viena și intră în serviciu de stat, din care după doi ani eși, spre a se dedica cu totul cauzei naționale.

În absolutism George Hormuzachi se retrase pe un timp dela viața politică, ocupându-se cu studii literare și conducând aspirările junilor prtriști formați prin învățatul profesor Pumnul, a cărui chemare la catedra limbii române, precum și înființarea acestei catedre la gimnasiul din Cernăuți, tot e lucrarea Hormuzacheșilor.

Revenind viața constituțională, capitala Bucovinei, Cernăuți, și-aduse aminte de tribunul Bucovinei din 1848 și alese pe George Hormuzachi în dieta țării, precum și în consiliul comunal.

Înființându-se Societatea pentru literatura și cultura poporului român în Bucovina, fu ales președinte al acesteia, în care calitate funcționa cu zel până la moartea sa plînsă de tot Românul adevărat.

În etern amintirea lui!
„Familia.” I. H.

FOIȚA.

† Br. George Hormuzachi.

În numărul trecut înregistrăm scirea tristă despre încetarea din viață a unui mare fiu al Bucovinei, a baronului George Hormuzachi.

Cu ocaziunea aceasta voim se remprospectăm memoria acestui bărbat, publicându-i nisce schițe biografice.

Cel ce se ocupă cu starea culturală și publico-politică a Românilor din Bucovina, acela va găsi în mica falangă a bărbaților cari au luptat și sacrificat pentru conservarea și înaintarea elementului românesc de acolo, numele Hormuzachi figurînd pretotindene în toate mișcămintele de progres.

Familia Hormuzacheșilor mai ales este acea familie, care prin membrii ei: Eudociu, George și Alesandru au condus pe Românii bucovineni în toate silințele lor spre propășire în cauzele politice, bisericesci, literare și sociale. Aceasta familie nemuritoare inspira-se și laureatului nostru poet Andrei

Mureșan oda sublimă: „De n'a perit Românul”, care a devenit o mîngăiere și o încurajare națională pentru toți Românii.

Aceasta familie se trage după mamă din familia Movileșilor, din care au eșit odinioară nu numai domnitori vestiți în Moldova, ci și capi ai bisericei resăritene. Domnitorii Moldovei din familia Movilă au fost următorii: Jeremia Movilă 1595—1607; Simeon Movilă 1607—1609; Constantin Movilă 1609—1610; Gavril Movilă 1618—1619; Moise Movilă 1630—1631. Ear' cap bisericesc din aceasta familie domnitoare a fost renumitul Petru Movilă, arhiepiscopul Chievului, care la pus temelia la academiile teologice din Rusia și carele pela anul 1642 singur a mîntuit biserica resăriteană ortodocșă de eresul calvinesc.

Depositară atîtor însușiri nobile, aceasta familie și-a împărțit fiii în tustrele provinciile române miadănopțiale, în Basarabia, Bucovina și Moldova, ca așa se deștepte pretotindine spiritul vieții naționale cel amorf în fatalitățile timpurilor trecute. Așa, ea

a fost care a avut curagiul să dea în mai multe rînduri petițiuni la împăratul, ca drepturile Bucovinei să se păstreze întocmai după patentul Domnului Moldovei Grigorie Ghica, în cari drepturi s'a aflat ea, cînd a venit sub Austria, la anul 1775. Eudociu Hormuzachi, vornic mare, părintele familiei, a primit în casa sa cu brațe deschise pe toți Românii; în această familie se desbăteau pururea cele mai vitale interese ale națiunii române; toate inițiativele se făceau de acolo, căci acolo era izvorul. Drept rezultat al acestora a fost despărțirea Bucovinei de Galizia și înființarea catedrei pentru limba și literatura română la gimnasiul superior din Cernăuți. Spre a da un avînt mai mare asigurării drepturilor politice, doi fii ai acestei familii: George și Alesandru fondară diarul „Bucovina”, în limba română și cea germană, dar diarul acesta nu peste mult încetă nu înceta însă nici o dată spiritul ager al acestei ilustre familii.

Br. George Hormuzachi s'a născut la 1818 în satul romantic Cernăuca. Studiile gimnasiale le facu în Cernăuți, studiă cursul de drepturi la univer-

al discușiunii, în comisiunea pentru instrucțiune a dietei. O sumă de factori însemnați au contribuit ca acest proiect periculos să se delature deodată: protestele unanime și energice date din partea confesiunilor din Ungaria, care toate s'au întrunit deastădată în stăruința de a cere delăturarea. Alt factor grav a fost aceea putere latentă, care a abătut în mai multe rânduri consecvențele funeste ale șovinismului inferbentat.

Proiectul nereușind în comisiune a perdit din interesul actualității, dar cu toate acestea nu va fi un lucru de prisos a ne înfățișa fazele ce le-a străbătut în comisiune și de aceea vom da pe scurt momentele mai principale din desbaterea comisiunii de instrucțiune.

Desbaterea în comisiune s'a deschis prin cuvântul ministrului de instrucțiune *Trefort*, care mănecând dela stăruințele fostului ministru de instrucțiune bar. *Eötvös* se încearcă a dovedi comisiunii, că proiectul de lege nu voiesce a vătămă libertatea învățământului. Municipiile, confesiunile, corporațiunile și particularii, ăce ministru, au drept se susțină scoalele existente și se înființeze scoale nouă, de aceea proiectul nu vorbește de un monopol al instrucțiunii nici de omnipotența statului în afacerea scoalelor secundare, nu se află întrânsul nici o asuprire a unei limbi s'au naționalități, libertatea însă trebuie atârnată de unele condițiuni, care asigură interesele statului.

Deci de unde vin plânsurile și gravaminele contra proiectului și sunt acestea întemeiate?

Toată urgia și mânia este îndreptată contra § 71 care pretinde că candidații de profesură trebuie să depună examenul în limba maghiară. Pentru cei ce știu ungurește această împrejurare nu e un gravamen și de aceea ministrul cere imputernicirea de a dispensa pe un șir de ani pe cei ce nu știu ungurește de datorința de a depune examenul în limba maghiară, prin urmare și acest gravamen e lipsit de substrat.

Proiectul s'a motivat prin aceea, că statul unguresc nu poate suferi astfel de scoale, ai căror profesori nu știu ungurește, pentru că acestia după experiența de până acum sunt inimi ideei de stat unguresc și cresc numai dușmani pentru această idee. Fiind acest motiv adevărat, eu l'am introdus în proiect.

În urmă ministrul se roagă de comisiune să discute proiectul în mod serios, obiectiv, *sine ira et studio*.

G. *Szatmáry* *) atinge mai întâi partea proiectului ce privește statul. Ideea directivă, ăce, e aceea: Supremul organ este statul; dela existența organismului statului atărnă celelalte organisme, deci trebuie să i se dea statului toate mijloacele ca să-și poată apăra interesele și să-și poată realiza sublimile sale scopuri etc. Aceasta trebuie să se facă cu deosebire pe terenul instrucțiunii. Pe scurt: Dreptul statului, de a conduce și dispune de școli, sau a le supraveghia și controla, derivă de sine din instinctul statului de a se conserva. Perseverența, cu care confesiunile țin la autonomia scoalelor lor, datează din timpul când între altele mai avea valoare și devisa: „*Scola est atrium ecclesiae*”.

Confesiunile se provoacă la nisele legi, care le asigură autonomia scoalelor. Este însă un principiu statornic, că legea are valoare numai până ce nu e derogată sau ștearsă prin altă lege. Cine poate contesta legislațiunii acest drept? Legislativa ungurească a sters instituțiuni cardinale din vechia constituțiune a Ungariei, de es. demnitatea palatinală, prerogativele nobili-

mei etc. Și statul se nu poată oare regula raportul seu cu scoalele confesionale? Toate se supun la postulatele spiritului timpului numai scoala confesională se remănă un petrificat? Ideea statului unguresc se află în apunere, legile aduse dela 1868 în privința instrucțiunii par a fi tare înflințate de ideile naționalităților, confesiunilor și a judeților de tablă. Acești trei factori au contribuit până acum la căderea acestui proiect de lege și aceasta stare e rușinatoare pentru Ungaria.

Ad. *Zay*: Proiectul e neacceptabil mai întâi din motive special pedagogice, pentru că e un operat nematur și nelămurit. Cestiunea raportului organic dintre gimnasiu și scoala reală și scoala mai înaltă nu e rezolvită nici în ministerul de instrucțiune. Dela 1869 ministerul a elaborat patru proiecte de organizarea scoalelor secundare, unul mai variat și mai fără basă decât celalalt și astăzi lucrul a ajuns acolo, că în deosebi cu privire la scoala reală domnesce cea mai mare confușiune; după multe experimentări ministrul a cerut în proiectul din anul 1880 pentru scoala reală ca limbalatină se fie obiect de instrucțiune ordinar; în proiectul din anul 1881 a sters cu totul limba latină pentru a o vîri earăși ca obiect extraordinar în proiectul de față cu unele modifițiuni. În această muncă de cărpaciul dl ministru a mai surprins lumea cu un nou obiect obligat pentru scoalele reale: cu economia națională. Anchete neterminate încă — arată că cercurile decizătoare nu sînt lămurite încă nici asupra punctului, dacă scoala reală are să dea o calificățiune în sine deservită, poate chiar și o calificățiune de specialitate, s'au dacă ea trebuie se dea numai pregătirea pentru școlile mai înalte realiste dacă numai scoala reală s'au și gimnasiul are aceasta destinațiune?

Ministerul e desavuat cu totul de cătră bărbății de specialitate și cu privire la destinațiunea și cuprinsul examenului de maturitate. De aci rezultă, că condițiunile prealabile pentru o deslegare corectă a cestiunii scoalelor secundare lipsesc deodată chiar în ministeriu, acesta ar face mai bine, dacă după o cumpănire matură ar introduce mai întâi o sistemă corectă de instrucțiune la institutele ce sînt subordonate conducerii sale și statul se nu maltrateze cu esprimentele sale efemere institutele în parte foarte corect organizate ale confesiunilor, înainte de a se fi convins despre valoarea și trebnicia inovațiunilor sale.

Nu pot primi proiectul pentru că el voiesce a stabili și un tutorat necompatibil cu cele mai cardinale legi ale țerei asupra școlilor confesionale și prin aceasta el vătămă autonomia confesională.

Statul modern al Ungariei s'a abătut dela tradițiunile unui *Szecheny*, Deak și de aceea și ideile desfășurate de antevorbitor încă sînt un simptom de decadență.

Confesiunile Ungariei, aceste corporațiuni de sine stătătoare, au dovedit totdeauna că sînt capabile și voiesc se promoveze cultura credincioșilor lor. Ele sînt cele mai vechi, mai devotate și mai conștiințioase conservatoare a scoalelor. Ar fi un mare pericol a încredința prosperitatea materială și spirituală a țerei unui singur factor, adică statului, căci ce s'ar alege de țeară, dacă potestatea de stat și-ar uita de datorințele sale și dacă ar ajunge într'un stadiu de corupțiune?

Scoalele confesionale sînt rezultatul unei dezvoltări de mai multe veacuri. Autonomia legală a confesiunilor din Transilvania e mai largă decât cea din Ungaria. Articulul 43

din 1868 dă confesiunilor transilvane dreptul „de a nu fi conturbate din partea statului în normarea și regularea „colegiilor și gimnasiilor,” deși dreptul de suprema inspecțiune s'ar restringe la supraveghierea fundațiunilor pie. Dar cu toate acestea bisericile din Transilvania au progresat cu timpul și în cercul lor de activitate țin bucuros seamă de dorințele guvernului când e vorba de adevăratele interese ale instrucțiunii ear nu de experimentări efemere. Contra unei ingerențe volnice însă trebuie să se apere cu scutul autonomiei lor întemeiate pe legi fundamentale. Și toate bisericile din Transilvania au făcut aceasta în petițiunile lor. Dar proiectul nu e acceptabil nici din punct de vedere al autonomiei ungurene, pentru că el, cum se vede și din memorandele luteranilor și reformaților din Ungaria, cere pentru stat mai mult decât normarea materialului de instrucțiune și decât suprema inspecțiune.

Dar și din punct de vedere al păcii interne și a liniscei cetățenilor nemaghiari proiectul însuși mătemeri, pentru că vătămă egala îndreptățire a naționalităților garantată prin lege. Cu deosebire dispozițiunile ce privesc limba esamenelor învățătorilor și limba instrucțiunii se află în contradicere cu spiritul legii citate și cu testul §. 17. Toate dispozițiunile proiectului în privința limbei au provocat o neliniscă ba o înverșunare atât de adîncă, încât e datorința patriotică, a delătura acest proiect: acest pericol pentru pacea internă și pentru consolidarea statului — „*ad conciliandam perpetuam fraternitatem a moris et fiduciae harmoniam stabilendam que per hoc publicam patriae tranquillitatem*”.

Din aceste motive *Zay* declară, că trebuie să respingă proiectul în general, și propune: Comisiunea să nu primească proiectul ca basă la desbaterea specială și să nu-l recomande casei spre discușiune.

(Va urma.)

Proiect de regulament pentru afacerile consistoriului metropolitan

elaborat de I. Cav. de Pușcariu, deputat congressional.

(Urmare.)

Regulament

pentru afacerile consistoriului metropolitan al bisericei ort. române din Ungaria și Transilvania.

Introducere.

§. 1. Regulamentul acesta cuprinde directivele referitoare mai întâi la întocmirea internă a consistoriului metropolitan, apoi la ordinea, după care se îndeplinesc afacerile lui, și în fine la dispozițiunile transitorie.

Partea I.

Despre întocmirea internă a consistoriului metropolitan.

§. 2. Întocmirea internă a consistoriului metropolitan are privire: 1. la chemarea și constituirea consistoriului metropolitan; 2. la competența lui; — 3. la oficiile ajutoare; — 4) la calificățiunea și aplicarea personalului; — 5, la datorințele și drepturile persoanelor aplicate; — și 6. la mijloacele de susținere.

Capitulul I.

Chiamarea și constituirea consistoriului metropolitan și a singuratecelor senat.

§. 3. Consistoriul metropolitan — în virtutea statutului organic — e or-

ganul suprem administrativ și judiciar în toate afacerile competente — bisericesti, școlare și fundamentale pentru întreaga provincie metropolitană. — Conform acestor afaceri consistoriul metropolitan lucră în ședințe plenare sau mixte, și în trei senat speciale, adică: bisericesc, școlar și episcopesc, eară decisiunile sale atît cele din plen, cît și cele din senatele speciale le emite sub numirea sa generală de „Consistoriul metropolitan.”

§. 4. Consistoriul metropolitan constă:

1. din metropolitul;
2. din episcopii sufragani;
3. din asesorii ori suplenții acestora;

Prelungă acestia consistoriul metropolitan are și un secretariu consistorial, și oficiile ajutoare cu oficialii și servitorii de lipsă.

§. 5. Metropolitul și episcopii intră în consistoriu îndată ce și-au început funcțiunea lor ca atari; — eară asesorii, suplenții, secretariul și ceilalți oficiali salariați și onorari sau titulari, precum și servitorii intră în activitatea lor îndată ce — încunosciințați fiind prin decret din partea presidiului despre alegerea și respective întărirea sau denumirea lor, — au depus în ședința consistorială cea mai de aproape jurământul despre împlinirea acurată a chiamării lor.

§. 6. Președintele natural al consistoriului metropolitan atît pentru ședințele plenare cît și pentru senatele speciale de regulă este metropolitul; în vacanță, absență sau împedecarea acestuia presidiul se suplinesce prin cel mai vechiu din episcopii prezenți, și în lipsa acestora prin cel mai înaintat funcționar dintre asesorii clericali. În senatul școlar și episcopesc cerînd trebuința presidiul se poate concredre celui mai bătrîn și dintre asesorii mireni.

§. 7. Pentru suplinirea asesoriilor consistoriali — la cas de lipsă — sînt chiamăți asesorii suplenți — eară pentru suplinirea secretariului consistorial presidiul designează pre unul sau mai mulți din personalul aplicat pe lîngă oficiile ajutoare, pe care i va afla mai apți spre aceea.

§. 8. Activitatea consistoriului metropolitan ca organ executiv a provinciei metropolitane trebuie să fie continuă și permanentă. De oare ce însă ședințele consistoriali se țin numai în intervale periodice, spre susținerea continuității și a permanenței oficiale în toate afacerile consistoriali, se va alege din sinul fie cărui senat special câte un referent cari dimpreună cu secretariul consistorial și cu oficiile ajutoare sub presidiul metropolitului vor forma oficiul stabil al provinciei metropolitane, care pe timpul când nu e adunat consistoriul metropolitan va funcționa în numele acestuia în continuitate neîntreruptă amăsura cerului de activitate precizat și concređut lui pe basa delegățiunii.

§. 9. Ședințele consistoriului metropolitan sînt ori ordinare ori extraordinare.

§. 10. Ședințele ordinare atît plenare cît și a senatelor speciali sînt periodice, și membri designați la acelea se adună în numărul și ordinea prescrisă și la timpul ficsat fără invitare specială.

§. 11. Ședințele ordinare ale consistoriului plenariu sau micst se compun din metropolitul, din cei doi episcopi sufragani, din cei trei referenți ai senatelor, și din cei trei asesori mai bătrîni a diferitelor senat, apoi din secretariul consistorial ca notariu al ședinței, se înțelege de sine că la cas de împedecare au se urmeze substituțiunile în ordinea prescrisă.

Acest senat plenariu se adună numai odată pe an și anume la 25

*) Ar fi să fie român! Red.

Septemvire, când mai întâiu hotăresce asupra tuturor cestiunilor principiale, organizatoare și administrative, — și dacă în anul următoriu e de a se convoca congresul face pregătirile necesare pentru acela; — eară după ce finesce cu toate acestea se împarte în senat special, și cu ajutorul celorlalți asesori și suplenți din loc constituindu se sub conducerea președinților de senat designați spre aceea prin presidiu din sinul consistoriului după ordinea ierarhică, pertractează și cauzele pendenți ale singuratecelor senat special.

În anul când se ține congres, ședința plenară a consistoriului metropolitan rămâne în permanență la dispozițiunea congresului până la încheierea acestuia, după care face îndată dispozițiunile necesare pentru prompta și neîmpedecată executare a concluser congresuali.

§. 12. Ședințele ordinare ale singuratecelor senat se țin în toată luna odată și anume în toată Lunia ce urmează după 1-a — începând dela 10 oare antemeridiane, și durează până se finesc toate afacerile puse la ordinea zilei. — Excepțiune dela această regulă face numai în următoarele cazuri:

a) dacă Luni după 1-a e sărbătoare, ședințele se încep în ziua următoare;

b) în luna lui Ianuarie ședințele se încep după botezul domnului;

c) dacă ziua de luni după 1-a cade între Dumineca florilor și Dumineca slăbănogului, ședința ordinară se amână până Luni după prima luni următoare. Mai departe.

d) Aceste ședințe ordinare lunare se compun din președintele, din cei trei referenți stabili și din alți trei asesori ori suplenți designați pe rând spre a lua parte,

e) Senatul așa compus pertractează mai întâiu cestiunile de natură mixtă, apoi cele scolastice și cele episcopesci, și în fine după esirea asesorilor mireni și suplinirea lor prin asesori ori suplenți bisericesci din loc — toate cestiunile pendente ce se țin de senatul bisericesc.

§. 13. Ședințele ordinare atât ale plenului cât și ale singuratecelor senat nu se convoacă anumit, ci consistoriul plenariu anual adunat la 25 Septemvire compune pentru întreg anul următoriu începând dela 1-a Ianuarie până la finea lui Decemvire o listă de serie, în care se ficsează ziua ședințelor ordinare și membri, cari au să ia parte la acelea pe rând din sinul asesorilor și suplenților din loc și din afară, și această listă se publică în jurnalul oficios al bisericeii și se comunică și separat cu fie care membru, ca se scie înainte pe ce și e chemat în decursul anului întreg, datoriu fiind a se înfățișa fără ulterioară convocare, sau în cas de împedecare a înocunoscința presidiul cel puțin cu 3 zile mai înainte de ședințe, ca se poată face dispozițiunea pentru suplinire.

§. 14. La capacitatea de a putea aduce concluse valide a ședințelor ordinare se recere, ca atât la senatele micste, cât și la cele speciali se fie de față cel puțin doi membri a respectivului senat, afară de președinte, care adnumără totdeauna la senatul, ce s'a constituit.

§. 15. Consistoriul plenariu se poate aduna și estraordinarmente în următoarele cazuri:

a) la cazul repozării metropolitului.

b) la cazul unui periclu iminent pentru întregitatea, autonomia și prosperitatea bisericeii.

În ambele cazuri consistoriul plenariu se convoacă prin presidiu sau substitutul natural al acestuia din inițiativa lui sau la cazul al doilea și la cererea a 9 membri consistoriali.

La acest consistoriu plenariu estraordinariu se chiamă toți asesorii or-

dinari prin convocatoare adresate fie căruia în scris cu 8 zile, sau pe cale telegrafică cu 3 zile mai înainte.

Îndată ce s'au adunat cel puțin 9 membri cu presidiul 10 consistoriul plenariu estraordinariu e capace de concluse, și se poate declara pe sine în permanență până la delăturarea, cauzei pentru care s'a adunat.

§. 16. Senatele speciali încă se pot convoca estraordinarmente, când vre o cauză concretă recere resolvirea ei îndată fără a se putea amâna până la proxima ședință ordinară.

În casul acesta la inițiativa presidiului sau a referentului respectiv, presidiul adună în trei de natura micstă pre lângă cei trei referenți încă câte un asesor sau suplent din fie care senat, dintre cei ce se află în loc; — în trei scolastice și episcopesci însă pe lângă cei trei referenți încă un asesor sau suplent din respectivul senat; — eară în trei curat bisericesci pre lângă referentul bisericesc încă cinci asesori clericali din cei ce se află în loc sau în apropiere, — cu cari ținând ședințe decide mai întâiu asupra urgenții, eară dacă se primesce aceasta, asupra meritului, — la din contră neprimindu-se urgența, cestiunea meritale se releagă la proxima ședință ordinară.

§. 17. Toate celelalte afaceri, ce nu sînt rezervate pentru ședințele consistoriali, le prevede referenții senatelor în toată ziua prompt și curent sub revisiunea presidiului, — eară încât acelea sînt de natură mixtă au să le pertracteze referenții în conferințele, ce le țin ei între sine în toată Sâmbăta la 10 oare antemeridiane; sau atingînd obiectul resortul numai a doi referenți, prin comunicarea actului între acestia.

În cas de absență sau altă împedecare mai îndelungată referenții se substituie unii pre alții amăsura îndrumării presidiului, eară cel bisericesc se substituie numai prin un asesor clerical.

§. 18. Consistoriul metropolitan va ave localitățile sale proprie atât pentru ședințele consistoriali, cât și pentru referenții permanenți, apoi pentru cancelaria de manipulațiune și pentru oficiul de cassă și de contabilitate cu requisitele necesare.

§. 19. Sigilul consistoriului metropolitan atât pentru presidiu, cât și pentru cancelaria metropolitană va purta următoarele embleme și circumscripțiuni (urmează descrierea).

II. Capitlu.

Despre competența și cercul de activitate a consistoriului metropolitan.

§. 20. Metropolitul e capul bisericeii ortodoxe române din Ungaria și Transilvania, și oficiul lui ca atare se referesce ori la competența sa personală, ori la cea legată cu presidiul consistoriului metropolitan.

Pentru afacerile sale presidiale va purta cu ajutorul unui secretariu presidiale o cancelarie presidială cu protocol, expeditură și registratură rezervată.

Cu afacerile secretariului presidiale metropolitul poate încredința pe secretariul consistorial, sau după încrederea sa pre alt individ din sinul celor aplicați la cancelaria metropolitană.

§. 21. Competința personală a Metropolitului în cestiuni spirituale se regulează prin Regulamentul pentru afacerile sinodului arhieresc, prin urmare el e datoriu.

a) a convoca și țină sinodul arhieresc în tot anul, cel puțin odată, a stabili în acest sinod regulamentul acestor afaceri și ale executate;

b) a reprezenta biserica metropolitană în afară cu demnitate și amesurat Can. și a statutului organic.

c) a priveghia asupra unității și întregității dogmatice și rituale, precum și asupra religiosității, moralității, a ordinei și păcii între credincioșii din întreaga provincie metropolitană;

d) a visita din timp în timp episcopiele sufragane din punctul de vedere canonic și a lua măsurile necesare pentru delăturarea abuzurilor;

e) a ierta pe calea grației pe cei osindiți prin disciplina bisericească sau a li micșora pedepsele, — însă numai dacă aceasta nu stă în contradicere cu acele sentințe ale judecătorilor de stat, prin care se suspendează temporan capacitatea de oficiu și de exercitarea drepturilor politice.

§. 22. De competența metropolitului în calitatea sa de președinte natural al consistoriului metropolitan se ține:

a) a convoca congresul național bisericesc ordinariu la timpul prescripș, ear' cel estra-ordinariu la cas de necesitate, — a presidea acestuia, și ai executa conclusele amesurat statutului organic și a celorlalte hotărâri congresuale.

b) a convoca ședințele ordinare și estra-ordinare a Consistoriului metropolitan, și a priveghia ca cele ordinare să se țină regulat; a preside și a conduce toate aceste ședințe, și pentru cazul de împedecare a designa pe substitutul seu și pe presidenții senatelor speciali după ordinea ierarhică, — și a preveghia pentru executarea promptă a decisiunilor consistoriali;

c) a revida conclusele ședințelor și expedițiunile curente, și ale subscrie amesurat dispozițiunilor din partea II a acestui regulament;

d) a întări pe asesorii bisericesci, și a emite decretale de alegere a tuturor asesorilor aleși de congres și a personalului ales de consistoriu;

e) a denumi personalul cancelariei metropolitane;

f) a lua jurământul oficios dela întregul personal aplicat la consistoriul metropolitan, — în ședința plenară sau mixtă;

g) a suspenda provisoriamente personalul subaltern în casurile disciplinare.

§. 23. Fie - care senat consistorial decide în afacerile competenței sale independente unul de altul sub titlu general de consistoriu metropolitan. Această independență se manifestează în aceea:

a) că fie - care senat are protocolul seu de esibite, de expeditură și registratură separate unul de altul;

b) că fie - care senat poartă procesul seu verbal sub titlu s'a specială și separat de ale celorlalte;

c) că fie - care senat special trebuie reprezentat prin membrii sei speciali cel puțin în numărul prescripș în §. 14;

d) că conclusele sale sînt finali, și nu se pot altera decât pe calea nulității.

§. 24. De competența consistoriului plenariu extra-ordinariu se ține:

a) regularea remasului repausatului metropolit, încât acesta se referesce la întreaga provincie metropolitană;

b) pregătirea pentru convocarea congresului electoral și predarea cancelariei metropolitane la noul metropolit;

c) luarea măsurilor necesare la cas de periclu pentru întregitatea, autonomia și prosperitatea bisericeii. —

(Va urma.)

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român”.

Din trei scaune, în Martie 1882. Arta șovinismului maghiar în schimonosirea adevărului.

Mult Onorate Dle Redactor! Aron-darea protopresbiteratului Trei-sca-

unelor și ținerea sinodului ppresbiteral în opidiul S. Sztgyörgy, ca centru designat, a desteptat o atențiune neobicinuită până aci la concetățenii noștri maghiari, față de desvoltarea noastră bisericească, ba a dat chiar și materie de scris jurnalului comitatens, atât în privința fiitorilor candidați pentru postul de ppresbiter cât și a obiectelor pertractate, cu deosebire în sinodul ordinar.

Să vede că „marii noștri patrioți” decând am început a forma și noi un corp mai compact în comitatul de asemenea arondat, să ocupă cu mai mare interes de noi și publică combinațiunile cele mai libere ca un ce complinit Ar trebui să ne îngâmfm noi de altcum în naivitatea noastră, pentru atențiunea ce ni se dă chiar de jurnalistica streină, odată pentru că sinoadele noastre iau un caracter mai interesant numai când se întâmplă oare care alegeri, pe de altă parte diarul din cestiune voesce a sci lucruri despre care mai nici nu avem conșcință. Așa mai deună-dile „Nemere” scrisese, că alegerea de protopresbiter între cele două partide puternice a lui Coltofean și Moga, va avea loc în 4 Martie a. c. pecând din parte mai interesată s'a publicat „urbi et orbi” că întregirea definitivă se va mai amâna încă 10 ani. O mare încurajare pentru aceia, cari, în urma schimbărilor actuale, ar fi pomenit despre încetarea provisorului!?

Dar să revin la punctul de mânecare ca, nu cumva răpit și eu de cugetări să me abat prea departe, fără a putea reduce proprietatea la substratul seu. Mai de curînd mia venit a mână Nr. 22 din 16 Martie al diarului „Nemere” și comunicările redactorului ma pus oare cum în uimire, pentru schimonosirea adevărului în privința obiectelor pertractate în aușul seu în ședința sinodului ppresb. din 2/14 l. c. S'au că dl redactor nu înțelege bine românesce, deși mai în toți numerii face revistă asupra diarelor române, pe care le dăscălesce după calapodul seu, s'au că cu intențiune a schimbat înțelesul scurtei desbateri, ca se dovedească și cu aceasta ocaziune, prin noi înșine că numai sub egida guvernului ne ținem asigurate interesele naționali-confesionale. — *Tertium non datur.* În acel diar se face amintire despre sinodul bine cercetat al preoților gr. or. în care preotul Coltofean a cetit raportul seu (?) lung, despre vizitarea scoalelor. Raportul, ce-i drept, a fost destul de lung, ca operat al Păr. președinte adm. ppresb. care dacă ar corespunde într-o toate realității, n'ar înfățișa tocmai rău sporul obținut în deosebitele scoale cu ocaziunea esamenelor ținînde „în spe”.

Dar să vedem ce ăce mai departe „Nemere” despre sinodul ppresbiteral? „În legătură cu raportul” continuă citata foaie „a rădicat cuvînt vehement preotul din Elöpatok Moga, contra stărei celei lăncede în care se află scoalele confesionale gr. or. accentuînd că copii români numai acolo capătă instrucțiune legală, unde, — ca și în Elöpatok — se instruiază la olaltă cu copii maghiari și unde nemijlocita inspecțiune a statului, asigură și pe seama lor interesele confesionale. E bine venită atare declarațiune în lumea „Gazetară” de astăzi” (Iól esik az ily nyilatkozat a mai „Gazetás” világban.) Să lăsăm acuma pe „Nemere”, încurcată cu „Gazeta Transilvaniei”, căci aceasta se va sci răfui cu dînsa și să vedem cum cea dintâiu a sciut să întoarcă cuvintele Par. Moga astfel, încât a putut scoate plămădeala de mai sus.

E drept că Par. Moga, a reflectat după cetirea raportului scolar, că Ven. Consistoriu ar face bine dacă ar îndrepta o mai mare atențiune asupra scoalelor din secuime, ajutîndule

și materialicesce, spre a nu deveni comunale, dar din cuvintele sale nici decât n'a putut eși fratele de mai sus, puțin lingusitoare pentru noi, a foaiei „Nemere”. Din contră, preotul Moga a adus la cunoștința sinodului urmarea nelegală dela scoala comună din Budila, unde copii români gr. or., deși reprezintă o mare parte din suma școlarilor, nu învață a ceti și scrie limba maternă, — și a propus să fie recercat dl inspector reg. de școale, ca pe viitor să dispună delăturarea acestor scăderi. Cine ar putea acum deduce din aceste cuvinte că Par. Moga ar fi pledat pentru școalele comunale, care singure ar da instrucțiunea cea mai corectă, asigurând și interesele confesionale pe sama copiilor noștri, ce ar învăța la olaltă cu copii maghiari? Aci se poate vedea manevra șovinistilor noștri, carii, oricum neam văera asupra neajunsurilor, ce caută să le întâmpinăm din partea lor, strigă în gura mare că noi înșine le reclamăm intervențiunea și scutul, căci nu mai așa ne vedem asigurate interesele naționale bisericesci. Că întrun cât le succede acestor fel de gazetari a convinge în aceasta privință pe conaționali lor, — căci cred că acestea nu se scriu la adresa noastră las să le servească rezultatul obținut spre bucuria și mângăierea lor.

Dar să nu abuzez de ospitalitatea On. Redacțiunii, comunicându-i lucruri particulare din patria noastră. Cred însă că și din nesocotita Săcuime se pot înregistra din când în când unele întâmplări, care scot la iveală și existența elementului românesc, ce are încă destulă putere de viață spre a merita o soartă mai bună. Nemo.

Varietăți.

* **Bibliografic.** „Beitrag zur Geschichte der Kirchen-Union der Rumänen in Siebenbürgen unter Leopold I. Inaugural-Dissertation zur Erlangung der philosophischen Doctorwürde an der Universität Leipzig von Johannes Crisian. Hermannstadt. Druck der Archidiöcesan-Druckerei 1882” este o broșură de 71 pagini cu o prefață de autorul. Recomandăm publicului această mică operă, care cuprinde mult în puținele sale pagini, despre evenimentul care a hotărât soarta Românilor din Ungaria și Transilvania pentru un secol și jumătate dacă nu mai mult. Autorul după ce arată cum unația s'a făcut pe sub ascuns între metropolitul Atanasie și vre o câți-va protopopi, și între trei iesuiți, și i dovedește particularitatea, mai arată că de cele patru puncte, afară de iesuiți, n'a știut nimenea nimica chiar nici la anul 1739, și că particularii s'au unit numai într'un punct: primatul Papei, ca se „nu strice voia împăratului.”

* (Proiectul a murit/trăiască proiectul). Aflăm ca dl ministru Trefort își retrace proiectul privitoriu la școalele medie din casa deputaților, ca să vină cu el modificat în sesiunea următoare.

* (Scire plăcută.) Domnul Ioan Cornea, ingener de direcțiune la linia căilor ferate a societății Arad-Körösvölgy a obținut la polytechnicul din Budapesta diploma de censură din spețiile: Matematică, geometria și geodesia superioară, împreună cu astronomia.

Gratulăm tinerelui nostru și ne bucurăm din inimă de succesele secerate, cu atât mai tare căci precum sunt m informați este cel dintău tiner român, eare a obținut la polytechnicul în B-Pesta diploma de această censură.

* (A murit în Budapesta: Iustin Popiu, paroch și Prot. gr. or. de Leta-

mare în diecesă Orădii-mari, la 27 Martie, în anul al 41-lea al vieții sale. Reposatul și-a început cariera frumos, talentul său eminent i promitea un viitor strălucit. Născut la 23 Nov. 1841 în comuna Dijer al comitatului Biharia după terminarea cursului gimnasial în Oradea-mare, făcând studiile teologice aici și în Viena. Hirotănit în 1863; fu aplicat întâu în cancelăria guvernului diecesan, apoi fu numit profesor de religie gr. c. și de limba și literatura-română la gimnaziul de aici, mai târziu și vice-rector în seminarul de băieți. Că orator bisericesc își câștigă renume. Fondă și o întreprindere de cuvântări bisericesci, sub titlul „Amvonul”, care însă apărură numai un an. În anii de mai nainte ocupându-se și cu poezia, și au publicat lucrările pe acest teren în o culegere, adăugându-i și un tratat relativ la istoria literaturii, sub titlu: „Poesie și prosă”. La începutul anului 1880 se mută din Oradea-mare la Leta-mare, unde funcționa ca paroch și protopop până la moartea sa. La începutul anului trecut mai renvia „Amvonul”, dar de asta-dată întreprinderea trăi și mai scurt timp. Încât scim el a lăsat după sine mai multe scrieri. Moartea i-a fost grabnică și neașteptată. A bolit numai trei zile. În mormântărea se făcū în 29 Martie. pontificând Rds. D. canonic Dr. Augustin Luran, asistat de 16 preoți, și fiind de față un public foarte numeros, Clerul diecesan i va ridica monument la mormânt. „Fam.”

Contribuirile pentru „Reuniunea femeilor române din Sibiu.”

Prin dl. colectant Basil Greavu din Mercurea, dela D-dni Ioan Droce administrator protopopesc 1 fl. Ioan Macelariu proprietar 2 fl. Demetriu Macelariu proprietar 1 fl. Basil Greavu sub jude reg. 1 fl. Dr. Albu medic 1 fl. George Pop comerciant 1 fl. Ioan Macelariu notariu 1 fl. Ioan Orestian primar 50 cr. Nicolae Toporcean, paroch 40 cr. Demetrie Orestean docent 20 cr. Ioan Kinda econom 20 cr. Nicolae Staneze econom 20 cr. Ioan Prodan econom 50 cr. Dumitru Sinfana econom 50 cr. Constantin Branga econom 50 cr. Nicolae Petia econom 50 cr. Ioan Radu econom 50 cr. Ioan Hendarean econom 50 cr. Nicolau Ciugurdean notariu 2 fl. Nicolau Hociota econom 50 cr. Samoilă Vasu colector 1 fl. Ioan Alămorean de Alămor paroch gr. or. 1 fl. Ioan Hulpuș 1 fl. Nicolae Zeberan jude 50 cr. Nicolae Huditan primariu 1 fl. Nicolae Aleman paroch 50 cr. Iacob Aleman econom 20 cr. N. Schian notariu 50 cr. Iacob Greavu proprietar. 1 fl. N. Isac preot 40 Ioan Cărata colector 20 cr. Un Crestin 20 cr. Vasile Huditan econom 30 cr. Ioan Greavu învățat; 40 cr. Vasile Rentea comerciant 40 cr. Ioan Muntean învățat 30 cr. Ioan Oprean econom 20 cr. Elia Pop notar 1 fl. Ioan Fulea primariu 1 fl. Ioan Mușu casariu 50 cr. Comșa Mitrea comers 50 cr. Moise Mușu jurat 20 cr. George Reu preot 50 cr. Ios. Solomon 50 cr. Nicolae Tanase econom 50 cr. Nicolae Bergsizan econom 20 cr. Ilie Stănilă econom 20 cr. Simeon Muntean econom 30 cr. Nicolae Micu econom 10 cr. Nicolae Branea econom 30 cr. Ilie Senchea econom 20 cr. Precup Reu subprimar 20 cr. Dem. Nedela econom 50 cr. Ioan Iridon econom 30 cr. Ioan Crăciun paroch 50 cr. Elena de Popp 2 fl. Maria de Popp 1 fl. G. Muntean. econom 50 cr. D. Muntean 1 fl. Ioan Streulea notar 1 fl. Ioan Bestiu prim. 50 cr. Ioan Moga paroch 50 cr. Ioan Florian paroch. 50 cr. George Beu notar 1 fl. Michaela Beju primar 50 cr. comuna Rod 1 fl. total 41 fl. 30 cr.

Prin dl Colectant D. Avram Tincu avocat în Orescie dela DD. D. Avram Tincu adv. 20 fl. Ioan Mihaiu proprietar în Orășcie 2 fl. doamna Anastasia de Orbonaș 2 fl. N. Popoviciu protopresb. 2 fl. d-șoara Sofia Muntean 2 fl. Maria Vințan 2 fl. Irimie Boca 2 fl. Nicolae Trif 2 fl. D-na Maria Baci 2 fl. Sofia Dorner 2 fl. — în total 38 fl.

Prin D. colectantă Iulia Ranta în Bistrița dela D-nii Eufrosina Marginean 1 fl. Teresia Crăciun 1 fl. Iulia Ranta 2 fl. Ida Pavel 1 fl. Maria Beșan 1 fl. Iulia Szilasi 1 fl. Amalia Chimbulea 1 fl. Maria P. Bota 1 fl. Rosa Munster 50 cr. Mathilde Pop 1 fl. Maria de franc 1 fl. Teodosia Vararean 1 fl. Danilă Lica avocat 2 fl. Gabri-

ele Man adv. 2 Anton Georgiu ases. orf. 1 fl. în total 17 fl. 50 cr.

Prin dl. Ioan Macelariu notar în Apoldu infer. dela D-dni Nicolae Toporcean paroch 2 fl. Ioan Orestean primar 2 fl. Ioan Macelariu notar 2 fl. Ioan Canda arondator 2 fl. Moise Beu 2 fl. Todor Dragomir 2 fl. Ioan Lazar 2 fl. în total 14 fl. (Va urma.)

Loterie.

Sâmbătă în 1 Aprilie 1882.
Buda: 34 87 17 58 24

Bursa de Viena și Pesta
Din 1 Aprilie 1882.

	Viena	B-pesta
Renta de aur	118.75	118.75
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung.	90.—	98.25
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung.	108.50	108.50
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	94.50	—
Împrumutul drumurilor de fer ung.	133.25	133.—
Obligațiuni ung. de rescumpărarea pământului	97.25	97.25
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorfire	96.25	96.—
Obligațiuni urbariale temeșane	96.—	96.—
Obligațiuni urb. temeș. cu clausulă de sorfire	96.—	95.50
Obligațiuni urbariale transilvane	96.25	96.05
Obligațiuni urbariale croato-slavonice	99.—	—
Obligațiuni ung. de rescumpărarea decimelei de vin	96.25	96.75
Datorie de stat austriacă în hârtie	75.90	76.—
Datorie de stat în argint	76.55	76.50
Renta de aur austriacă	93.20	93.75
Sorți de stat dela 1860	129.50	129.25
Acțiuni de bancă austro-ung.	823.—	820.—
Acțiuni de credit austr.	329.—	329.40
Acțiuni de bancă de credit ung.	323.75	324.50
Sorți unguresci cu premii	117.75	118.—
Sorți de regularea Tisei	109.80	110.—
Serisuri fonciari ale institutului „Albina”	99.30	99.30
Argint	—	—
Galbin	5.62	5.60
Na oleon.	9.49	9.5 1/2
100 marce nemțesci	58.60	58.55
London (pe polița de trei luni)	119.80	118.70

Nr. 43.

[42] 3—3

CONCURS.

În urma înaltului rescript consistorial din 31 Decemvre 1881 nr 3832 B. se deschide a doua-ovară concurs pentru întregirea postului de paroch gr. or. în comuna Bărsău tractul Gioagului I. cu termin până la 31 Martie 1882.

Emolumentele sânt: casa parochială cu grădină de legumi și folosința cimiteriului. Dela 117 familii câte una ferdelă de cucuruz sfărmat și stola usuată, care toate laolaltă computeate în bani dau un venit anual de 376 fl 60 cr v. a.

Suplicele concursuale instruite conform statutului organic și regulamentului pentru parochii, sânt a se adresa până la terminul susindicat oficiului protopresbiterial în Hondol.

Hondol 17 Februarie, 1882.

În conțelegere cu comitetul parochial:

Vasiliu Pipoș m. p.

Nr. 363.

[45] 2—3

Publicare de licitațiune.

Pentru liferarea de 952 metrii cubici de lemne de ars pentru Institutul reg. ung. pentru alie nați în Sibiu și anume pentru timpul dela 1882 până la 1883 se escrie în înțelesul înaltei ordinațiuni ministeriale din 18 Martie a. c. Nr. 13,490 un nou concurs.

Oferte — scrise, provădute cu timbru de 50 cr. conținând 200 fl. v. a. vadiu, și sigilate — pentru aceasta liferare au a se înainta la subsemnata Direcțiune până în 22 Aprilie anului curgătoriu la 11 ante amedi. În ele trebuie să fie descrisă lungimea și grosimea lemnelor oferite, asemenea aceea: că pentru cât voesce oferentul a aduce metrul cubic de lemne de fag, și pentru cât cel de stejariu.

Oferte, cari nu corespund acestei publicări, ori cari sosesc întârziat nu se vor lua în considerare.

Sibiu în 28 Martie 1882.

Direcțiunea institutului reg. ung. pentru alienați.

Nr. 111.

[30] 3—3

EDICT.

Eugeniu Temistocle născut în Odorheiu, fost locutoriu în Brașov, a părăsit cu necredință mai de șese ani de zile pe leginita sa soție Maria născută Ioan Belu locuitoare în Brașov, ca fugariu pentru defraudări, fără de a se sci locul unde se află și de mai trăiesce, — este prin aceasta cu scirea și incuviințarea Măritului Consistoriu archidieceșan dto 15 Ianuarie a. c. Nr. 3069, 1881 citat, ca în termin de trei luni*) dela prima publicare a acestui edict, să se prezenteze înaintea subsemnatului for matrimonial, căci la din contră și în absența lui se va pertra ta și decide procesul divorțial intentat asupra-i de soția lui. Brașov, 20 Februarie 1882.

Forul matrimonial gr. or. al tractului protopresbiterial I. al Brașovului.

*) Din eroare s'a pus în Nr. trecut șese, ceea ce prin aceasta se îndreaptă.

Nr. 1414 civ. 1882

[38] 3—3

EDICT

În cauza pendentă de comasare a orașului Făgăraș se statorcesc ca terminul pentru îndeplinirea prețuierei și clasificării și prealibil pentru alegerea expertilor pe ziua de 10 Maiu 1882 la 9 oare an. am. făcā locului la casa magistratului orășenesc din Făgăraș la care se citează prin aceasta toți proprietarii.

În numele tribunalului reg. din Brașov judele esmis.

Brașov în 8 Martie 1882.

Alexandru Onaciu m. p.,
jude reg. de tribunal.

Nr 774 civ. 1882.

[44] 2—3

EDICT.

În cauza comunei Tonăcz peto segregarea pădurei și a pășunișului întrând în valoare sentența adusă în cestiunea de permisiibilitate, terminul de petracare pentru începerea lucrărilor pregătitoare se statorcesc pe 5 Maiu 1882 și zilele următoare, la care se citează a se înfățișa cei interesați, căci la din contră vor avē a suferi urmările legale.

Dej în 18 Februarie 1882.

(L. S.)

Antonie Veszprimi m. p.,
judele petracator.

Turnătoare de clopote și de metal

a lui

Antonie Novotny

se recomandă pentru facerea de clopote noue, pentru turnarea din nou a clopotelor sparte de toată mărimea, precum și pentru construirea a mai multor clopote în acord armonice, oferind garanță pe mai mulți ani. Montate cu chivere (coroane) de lemn, ferturnat și făurit; astfelu construite, că după ce sânt usate pe o parte se poată fi învrtite cu înlesnire în ori-ce direcțiune, prin ceea ce se evită creparea lor.

Cu deosebire recomand

clopotele găurite și premiate

inventate de mine, care au un ton mai întins, mai puternic și mai adânc, ca cele de sistemul vechiu; un astfelu de clopot în greutate de 300 punți egalează pe unul de 400 punți.

Recomand mai departe scaunele ferfăurit pentru clopote solide și frumoase, clopote pentru orologiu sau discuri pentru oroloage și toate din metal, precum și toate celelalte articole de alamă și metal aparținătoare de această categorie, cu prețurile cele mai moderate. Se construiesc clopote și pe lungă plătimea făcută în rate.

Clopote dela 300 punți în jos, precum și stropitoare de mână se află totdeauna în magazin.

Pentru comande binevoitoare, care se efectuează solid și prompt se recomandă

Antonie Novotny.

[46] 1—6

Timișoara, Fabrică.